

(อม.๔๙)

คำพิพากษาชั้นวินิจฉัยอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม.อธ. ๑๕/๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อม.อธ. ๓/๒๕๖๔

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายรัชกร มัญจาคาเขต ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์คัดค้านคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๘ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๓ องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๕ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน หรือหนี้สินนั้น กรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลก้างแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ และกรณีเข้ารับตำแหน่ง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอนที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีตำบลก้งแอน และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษาว่า นายธัชกร มัญจาคาภพ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน อำเภอบราสาท จังหวัดสุรินทร์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอนที่ดำรงอยู่ในปัจจุบันตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหยุดปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคสอง และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นวันที่ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง กับมีความผิด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๑๙ ฐานจใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรี ตำบลก้งแอน และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน การกระทำของผู้ถูกกล่าวหา เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ จำคุกกระทงละ ๒ เดือน และปรับกระทงละ ๘,๐๐๐ บาท รวม ๒ กระทง เป็นจำคุก ๔ เดือน และปรับ ๑๖,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้ มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบตามคำร้อง คำคัดค้าน อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาและคำแก้อุทธรณ์ของผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลก้งแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหา ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีตำบลก้งแอน และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน ทั้งสี่กรณีโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ เงินฝาก ๒ บัญชี และเงินกู้ยืม ๑ รายการ ไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของ นางดาวรร มัญจาคาภพ คู่สมรส ได้แก่ เงินฝาก ๑ บัญชี รถจักรยานยนต์ ๒ คัน และเงินกู้ธนาคาร ๒ บัญชี ไม่แสดงรายการทรัพย์สินของบุตร ที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ได้แก่ เงินฝาก ๑ บัญชี รถจักรยานยนต์ ๑ คัน สำหรับกรณีเข้ารับตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลก้งแอนมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ไม่มีคู่ความฝ่ายใดอุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลก้างแอน และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้างแอน หรือไม่ ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ว่า ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจคลาดเคลื่อนไปว่า ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเฉพาะของผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น ไม่ต้องยื่นส่วนของภริยาและบุตรต่อผู้ร้อง ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เมื่อผู้ร้องได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง ผู้ถูกกล่าวหา ก็ได้มีหนังสือชี้แจงพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาว่า มิได้เพิกเฉย แต่อย่างไรก็ดี ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น เห็นว่า การที่จะถือว่าจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ต้องเป็นการกระทำโดยรู้สำนึกถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการกระทำของตน กรณีนี้คือทำให้เสียหายแก่การตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นวัตถุประสงค์ของกฎหมาย เมื่อทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้แสดงในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน มีถึง ๑๐ รายการ เป็นบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปราสาท มีการเคลื่อนไหวทางบัญชี มีเงินเข้าบัญชี และมีการถอนเงินออกจากบัญชี บัญชีเงินฝากธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสุรินทร์ มีการเคลื่อนไหวทางบัญชี มีการถอนเงินออกจากบัญชี มีเงินเข้าบัญชี ๓๑๒,๑๓๕.๔๘ บาท และมีการถอนเงินออกจากบัญชีคงเหลือเงินในบัญชี ๙.๔๕ บาท และหนี้กู้ยืมบุคคลธรรมดา ๖๐๐,๐๐๐ บาท บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สาขาบึงชี สุรินทร์ ของ นางสาววร คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหา ๑๐,๐๕๑.๖๐ บาท ก็มีการเคลื่อนไหวทางบัญชี มีการถอนเงินออกจากบัญชี คงเหลือเงินในบัญชี ๒๖๙.๒๓ บาท กับบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปราสาท ของ นายปิยะนันท์ บุตรของผู้ถูกกล่าวหา สำหรับหนี้สินของ นางสาววร คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาเป็นบัญชีเงินกู้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปราสาท เลขที่บัญชี ๑๐๐๐๑๔๕๕๒๗๔-๘ ก็มีการเคลื่อนไหวทางบัญชี มีการนำเงินเข้าชำระหนี้ครั้งครั้งสุดท้าย ๗๒๖,๔๙๗.๐๓ บาท คงเหลือยอดเงินกู้ในบัญชี ๔๘,๑๔๗.๘๔ บาท

และบัญชีเงินกู้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาปราชญ์ เลขที่บัญชี ๑๐๐๐๑๔๕๕๓๒๑-๕ จำนวน ๕๐,๔๕๗.๐๖ บาท ต่อมาไม่ปรากฏหนี้สินรายการนี้ของ นางดาวรร คู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาอีก รวมทั้งรถจักรยานยนต์ ๓ คัน ผู้ถูกกล่าวหาจึงไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ถูกกล่าวหา ๓๑๒,๑๓๕.๔๘ บาท และหนี้เงินกู้จำนวนสูงถึง ๖๐๐,๐๐๐ บาท ด้วย หาใช่ไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้ถูกกล่าวหา ดังที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์มาแต่อย่างใดไม่ ผู้ถูกกล่าวหา ดำรงตำแหน่งติดต่อกันมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ต่อผู้ร้องถึง ๔ ครั้ง แต่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว แต่อย่างใด ทั้งยังไม่ได้ยื่นแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสและของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วย ที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงต่อผู้ร้องทำนองว่า ไม่เข้าใจว่าต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วยนั้น แสดงให้เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ตระหนักถึงหน้าที่ที่ตน ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ทำให้กลไกการตรวจสอบการทุจริต ประพฤติมิชอบของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ไม่เกิดประสิทธิผลต่อการตรวจสอบ ข้อแก้ตัวตามอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้อที่ง่ายต่อการกล่าวอ้างเพื่อให้ตนเองพ้นผิด จึงฟังไม่ขึ้น ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีตำบลก้งแอน และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลก้งแอน ดังนั้น ที่ผู้ถูกกล่าวหาอุทธรณ์ขอให้แก้คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในส่วนที่ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปีนั้น เมื่อฟังว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิด ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ศาลต้องมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษามาชอบแล้ว องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาฟังไม่ขึ้น ส่วนที่ผู้ร้องแก้อุทธรณ์ ในทำนองไม่ให้รอการลงโทษผู้ถูกกล่าวหานั้น เห็นว่า หากผู้ร้องไม่เห็นชอบด้วยกับคำพิพากษาศาลฎีกา

แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่รื้อการลงโทษให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา ก็ชอบที่จะอุทธรณ์
คัดค้านคำพิพากษาในส่วนดังกล่าว จะขอมาในคำแก้อุทธรณ์หาได้ไม่ จึงไม่ต้องวินิจฉัย
พิพากษายืน.

นางวาสนา หงส์เจริญ

นายพศวัจน์ กนกนาก

นายนิพนธ์ ช่วยสกุล

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโกคา

นายจักร์ชัย เยพิทักษ์

นายแรงรณ ปริพันธ์พจนพิสุทธิ์

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

นายวงศ์พร จิระภาค

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง